

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Državni zbor

otvoril se je zopet včeraj po polletnem počitku, da vrši zadnje dejanje potekajoče šestletne dobe. Poslanci prišli so se takorekoč poslavljati od zbornice, katera se v tej sestavi ne bode sešla nikdar več. Mej sedanjim in bodočim zasedanjem imajo se vršiti nove državnozbornske volitve, pri katerih bode marsikateri poslanec izginil v volilnega gibanja burnih valovih. Prihodnja zbornica bode izvestno imela drugačno lice in mogoče, da bode dotlej tudi vlada, ki ima že sedaj nekaj hipokritičen obraz, se premenila in prenovila.

Sedanje zborovanje bode le kratko in poslanci imajo kot glavni „pensum“ pred seboj: državni proračun. Ko bode parlamentarni stroj v tem oziru završil nalogo svojo, bode delovanju njegovemu konec.

Ker je vladi pred vsem drugim do tega, da spravi državni budget pod streho, predložil je finančni minister vitez Dunajevski takoj včeraj zbornici poslancev obširni državni proračun za 1891 l. in ga v vseh delih obširno utemeljal in pojasnjeval. Iz tega proračuna je razvidno, da se je izkazalo pač par milijonov prebitka, a to pa le vsled tega, da se je davčni vijak zopet malo zasukal, da bode davkoplačevalec vseh v državnem zboru zastopanih kronovin pod raznimi naslovi in pristojbinami par milijonov več plačati mimo letošnjega leta, dočim so se troški res nekoliko znižali, toda le na škodo nekaterim prepotrebim investicijam.

Ni nam možno spuščati se v pretresovanje posamičnih števil tega proračuna, to pa se smelo reče, da ako bode pri tem ostalo in ne bode treba dodatnih kreditov, bi se nam Dunajevskega proračun ne zdel baš posebno neugoden, to pa samo radi tega, ker smo že vajeni metode njegove, da vsako leto malo bolj pritisne na nas in tem potom skuša doseči ravnovesje v državnem gospodarstvu.

Kar se tiče posamičnih kronovin, iz proračuna ni posneti, da bi se bile za naše pokrajine v račun stavile kakšne posebne vsote, izvzemši 976.000 gld. za zgradbe v Tržaškem pristanišču, za severne dežele pa je videti več skrbljivosti, osobito za Nižje-

Avstrijsko, pred vsem pa za Dunaj, kateremu je mej drugim obljubljena mestna železnica.

Vender ima finančnega ministra „exposé“ jedno točko, katera bi bila za vso državno polovico izredne važnosti in to bi bila uredba valute, katero je vitez Dunajevski proglasil včeraj kot glavni smoter svoje finančne politike za prihodnja leta. Res je, da je obljubiti in dati preveč, a uredba valute je z ozirom na inozemstvo tako pereče vprašanje, da smemo ministra Dunajevskega obljubo prav resnobno jemati v poštev. To seveda je pa deloma zavisno le od tega, ostane li sedanja vlada in ž njo Dunajevski na krmilu in baš o tem bodo odločile prihodnje državnozbornske volitve.

Omeniti še treba, da je minister izrekel zahvalo večini na požrtovalnosti, s katero je podpirala vse vladne predloge. Zabeleži to zahvalo, bi samo želeli, da bi požrtovalna ta podpora imela več ugodnih posledic za nas in bi naše državnozbornske delegacije delovanje ne bilo tako neplodno, kot je bilo doslej.

Po deželnih zborih.

II.

V deželnem zboru goriškem bilo je letos vse precej mirno. Goriških slovenskih poslancev se je polastila nekaka škodljiva ravnodušnost za vse narodne interese. Italijani gospodarijo po svoji volji in slovenski glasovi so jako redki v zbornici goriški, dasi je v deželi slovenski živelj v večini. Dasi tudi na Goriškem narodno ravnopravnost nikakor še ni izvršena, vender slovenski zastopniki o tem molče v deželnem zboru. Posebno pri deželni upravi vlada samo italijanščina. Pa saj menda tudi slovenski odbornik gospod N Tonkli najraje uraduje italijanski. Umestno bi bilo, da bi se bili naši slovenski poslanci v deželnem zboru z vso odločnostjo potegnili za narodne pravice pri deželni upravi, saj ima o tej zadevi vender odločevati deželni zbor. Tu se ni bilo treba toliko ozirati na Italijane. Položaj za Slovence je dokaj ugoden, kajti v deželnem zboru je polovica slovenskih poslancev in ti bi gotovo kaj dosegli, če bi bili odločnejši.

Mi ne trdimo, da mej slovenskimi poslanci ni

odločnih narodnih mož. Njih število je najbrž le premajhno in zato neso boteli začeti nobene akcije, za katero se neso čutili dovolj močnih, kajti bili bi le razkrili svetu neslogo vladajočo mej slovenskimi zastopniki.

Veliko več odločnosti pokazali so pa Slovani v Istri, kjer je njih stališče mnogo težavnejše. Postopali so v prejšnjih zasedanjih in zopet letos tako energično, da si lahko vsem drugim v vzgled. Dosegli seveda neso ničesar, tega tudi ni bilo pričakovati gledé na njih število in priznano brezozirnost Italijanov. Videlo se je pa vender, da italijanski večini že pojema pogum. Volitve poslanca Mandića si letos ni več upala razveljaviti, temveč je le stvar zavlekla s tem, da je ostavila zbornico. Italijani se očitvidno boje, da bi vlada ne razpustila deželnega zbora in pri novih volitvah z vso odločnostjo delovala za Hrvate ali pa bila vsaj pasivna kar bi bilo za Italijane tudi pogubno. Čutijo, da se jim majejo tla pod nogami. Zmage Slovanov v Istri so jih že močno prestrašile. Mnogi kraji so se pokazali hrvatski, ki so poprej veljali za prave italijanske trdnjave, za marsikak mandat se imajo le vladi zahvaliti.

Škandali, ki so se godili v zbornici, pripisovati so deloma tudi tej obupnosti. Če bi Italijani čutili, da je njihovo stališče trdno, bi svoje pravice in predprave branili dostojno, ker pa vidijo propadati svojo moč, so jim pa vsa sredstva dobra. S škandali pa najbolj škodujejo le samim sebi. Zgubiti morajo simpatije omikanega sveta, pa tudi simpatije vlade, ki je dosedaj bila jim vedno naklonjena, in je italijanske življe zmatrala za najomikanejšje elemente v deželi.

Kadar zgube Italijani vladno podporo, bodo pa takoj mnogo pohlevnejši. Da je letos vladni zastopnik odločno se potegnil za ravnopravnost Slovanov, gotovo bi bili Italijani proti Slovanom mnogo prijenljiviji. Ali njegovo obnašanje je bilo jako čudno. Niti besede ni hotel spregovoriti hrvatski ali slovenski in vedno je bil na italijanski strani. Ako že ne smemo in si ne upamo zahtevati, da bi vladni zastopnik postopal v zmislu večine prebivalstva, saj imamo odločno zahtevati več nepristranosti in objektivnosti.

LISTEK.

Med knjigami in ljudmi.

(Češki spisal Svatopluk Čech, preložil I. Skalar.)

(Dalje.)

IV.

Na večer istega dne je čital Vaclav v visoki postelji pod težko, z zlatimi podobami nekakih fantastičkih živalij prepreženo odejo, dalje zapiske grofa Julijana. Obstajali so iz večjih in manjih odstavkov, pisanih čim dalje nagleje in malomarneje, mnogokrat po daljših časovnih premorih.

S čim me je navezala na-se? — začel je prvi. — Pregledoval sem danes album list za listom, od velečastne glave sestričine Melanije z onim briljantnim ognjem v laseh in z ono ponosno aristokratsko zavestjo v oku do lahkega zefirja, čegar Terpsihori posvečeno nožico sem dvignil lani na svoj viteški ščit, — in zataknil sem spono, prepričan, da na nobenem iz teh slik ni niti sledu ne navadne čarobe, kakeršna je razprostrta po licih Karlove Julije. Nje ne bi uvrstil v to zbirko, bila bi mej njimi kakor poroščena, sveža gozdna cvetka

v umetni plesni kiti. Kaka neiskana, prirojena dražest v vsakem njenem gibanju! Kaka otroška, nepremagljiva veselost v njenem nasmehu! Njena duša je čista in prozorna in vender bliščeča in ostro omejena kakor kristal in kakor v njem odseva se v nji ves svet v ljubeznih, mavričnih barvah.

Na pol otrok je. Vidno je odrastla v tesnem obzorju in v to, kar mi imenujemo svet, pogledala je doslej samo skrivaj. In vender, kako se zanima za poročila o neznanih radostih, kako veselo je pristopna žarkom onega neznanega, žgočega solca, v katerih bi se stoprav razcevela v svoji popolni, čarobni krasoti in — morda zvenela...

Često jej slikam oni drugi, doslej nepoznani svet. V takih slučajih postanem čudovito zgovoren, jedva da se ne opajam svojih lastnih besed. Pozorno poslušaj, usta ji drhte, v daljavo uprto oko ji žari, in drobni prstki pukajo mrzlično listek za listkom iz nedolžnega, ljubljenega cveta. Ko sedevam tako, sklonjen k njenemu ušesu, in v neizrecnem razkošji motrim, kako se o mojih besedah dvigajo in nižajo nežni valovi njenih prsij, zdi se mi vedno, da sem podoben demonu divne gruzinske povesti, ko je šepetal sladki, grešni svoj nauk v uho speče knjeginje.

Ali naj obnovim žarno razkritje, čegar sled je

izginil na beli njeni roki? Njegovega pomena ni razumela. Trenotek je morda premišljevala, potem se je umirila in pozabila. Ali naj postanem gad v tem zakonskem raji?

Smělý mi je uganka. Časih ozrši se po njem, vidim njegov pogled z divjim izrazom, kakor da ga razžiga ogenj sovraštva in jeze, na mene uprt; ali takoj si z dlanjo pogladi gube na čelu in ko mu omahne roka z obraza, gleda na-me dvojica mirnih, malomarnih, časih celo ljubeznivih očí. Običajno je tih, mrk kakor poprej.

Polagoma prodiram v tajnosti njegovega življenja. Morebiti mu činim krivico, toda jedna misel mi se neodbitno usiljuje in zajema slednji dan novih sil iz različnih znamenj in prikaznij — misel, da je Smělý agent neke revolucijske stranke. Na vse strani sveta pošilja pisma, tajno potuje iz neznanih namenov, časih sprejema posete iz tujine, jako sumnjive posete. Na vsak način tiči za njegovim mračnim čelom neki divji političen program. Videti je tudi, da mu vrnitev v domovino zabranjuje prozaiški angelj z gorečim mečem.

* * *

Danes sem naročil Jakobu, da pripravi najino prtijago. Ko pa je pritegnil zadnji jermen, naročil

Ker sedanja politika v Primorji ni na korist državi, ker prezira Slované, ki so Avstriji najzvestejši in najštevilnejši element, a podpira Italijane, ki silijo čez mejo, se je nadejati, da skoro tudi odločilni krogi na Dunaji sprevidijo, da do sedaj neso hodili prave poti. Ko se to zgodi, se bode pa tudi položaj v istrskem deželnem zboru bistveno premenil.

Ko bodo Italijani zagledali drugega moža na prostoru vladnega zastopnika, predružačili bodo takoj svoje obnašanje. Treba je le, da vlada pokaže resno voljo, da se tudi v Istri izvede enakopravnost in konec bode italijanski ošabnosti.

Odločnost slovanskih zastopnikov pridobila jim je v istrskem deželnem zboru veliko ugleda, ker tudi nasprotnik visoko ceni odločnost in osební pogum. Njih beseda se že čimdalje bolj poštevaja, dočim se pred leti ni nič in je k večjemu vzbujala le posmeh.

Po sedanjem razvoji stvari smemo soditi, da smo pri pričetku novega tira in da se bode polagoma tudi v tužni Istri jelo jasiti in da skoro ne bode nič drugega italijanskega, nego jako ozki rob mest italijanskih ob zahodni obali. Treba bode pa tudi, da se jugoslovanski zastopniki večkrat potegneja za vrle istrske brate, da na drugih mestih silijo vlado, da naredi konec nenaravnim razmeram v Istri in ondotnim Slovanom da pravice, ki jim gredo. Le tako se bode doseglo, da v bližnji bodočnosti tudi slovanskim bratom v Istri lepše solnce posije in da se lepi istrski poluotok ohrani Slovanstvu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. decembra.

Dolenjeavstrijski deželni zbor.

V dolenjeavstrijskem deželnem zboru je bila predvčeraj jako burna debata. Nadaljevalo se je posvetovanje o mestnem statutu za veliki Dunaj. Protisemitje stavili so celo vrsto predlogov in zahtevali, da se o vseh predlogih glasuje po imenih, na kar se pa deželni maršal ni hotel zmirom ozirati. Protisemit Lueger je hotel, da vsi volilci glasujejo, če se ima uvesti kaka nova občinska priklada. Podpiral je njegov predlog posebno poslanec Gregorij (Gregorič), ki je hudo napadal večino. Omenjal je, da liberalci nazivljejo protisemite lažnike, ker poslednji trdijo, da bode prebivalstvo moralno plačevati več davkov. Pri bodočih volitvah bodo liberalci na boljsem, ker bodo imeli denar na razpolaganje. Govornik je navajal, kako občina denar po nepotrebnem trosi. Ker je pa omenjal več stvari, katere po mnenju predsednikov neso bile v zvezi z dotičnimi paragrafi zakonskega načrta, o katerih se je obravnavalo, odtegnil mu je predsednik besedo.

Najživahnejša debata je pa bila, ko se je jelo posvetovanje o paragrafu, s katerim se poostri poslovni red občinskega zbora, po katerem se bode smel vsak svetnik, ki bi razgrajal, izključiti za nekaj sej in se bode županu dala večja oblast. Poslanec Gregorij pravi, da se ne boji pretenja namestnikovega, da bode razpustil mestni zbor. Pri tožuje se pa, kako predsedstvo ž njim postopa v deželnem in mestnem zboru. Ravna se po vzgledu onega graščaka, ki je dal zapreti župana, starega moža, ker ni prišel k reviziji blagajnice. On predlaga: Kadar gre župan k seji, imata podžupana

nositi pred njim vsak jedno leskovko. Vsak mestni svetnik mora, predno gre k seji, roko poljubiti gospej županji. Kdor bi se potem ne ravnal, ne sme se udeležiti seje. Nadalje je govornik še predlagal, da se vsak mestni svetnik mora poslovni red naučiti na pamet, če ne, ga pa mora stokrat prepisati. Ko je Gregorij govoril, je opozoril namestnik deželnega maršala, da naj pokliče govornika k redu. To je pa vzbudilo veliko nevoljo mej protisemiti, ki so protestovali, da se vlada meša v stvari, ki jej neso nič mari. Vladni zastopnik sme govoriti v zboru, ali za red pa ima skrbeti le deželni maršal. Poslanec Lueger pravi, da je poostrenje discipline v mestnem zboru nepotrebno, ker vse skandale prozrača le liberalna stranka. Dosedaj se je tudi s sedanjimi določbami izhajalo. Sinpatije prebivalstva bode itak le na strani onega, katerega bode iz zbornice potisnili. Ljudstvo imenuje ta paragraf „Hausknechtparagraf“. Govornik pravi, da se ne boji, če ga iz seje izključijo, bode pa po ljudskih shodih poslušalcem razkladal, kako daleč so jo že prignali liberalci v Avstriji.

Huda debata je bila tudi pri paragrafu, ki se tiče občinskih posojil. Protisemitje neso zadovoljni, da bi mesto Dunajsko lahko brez deželnega zakona najemalo manjša posojila in bi še le tedaj trebalo deželnega zakona, če hoče mesto kar 2 milijona dolga hkratu narediti. Mesto lahko vzame brez dovoljenja dežele na milijone na posodo, seveda ne vse svote na jedenkrat. Celo za ustajo lahko spravi denar vkupe, rekel je jeden govornik.

Vsi predlogi protisemitov so se odklonili. Kaj čudno ulogo so pri tem igrali nemški nacionalci. Neso se upali odločiti na nobeno stran in so se pri vsakem glasovanju drug za drugim izmuznili iz dvorane.

Vnanje države.

Italijansko ministerstvo.

Čudno je, da se v Italiji že govori o nekih ministerskih premembah, ko je vendar vlada pri volitvah dosegla tako lepe uspehe. Celo vladni listi ne taje, da se pripravljajo neke spremembe, samo trdijo, da vlada hoče še čakati, kako se urede razmere v zbornici, še le potem se bode prenovila. Dozdeva se nam, da vladna zmaga ni bila tako sijajna, kakor se je zagotavljalo. Oficijsna glasila so vladni uspeh pretiravala že iz ozirov na vnanjo politiko.

Reforma šolstva v Prusiji.

Omenili smo že, da je več profesorjev in docentov zdravilstva in prirodoznanstva na nemških vseučiliščih se izjavilo, da sedanje pruske gimnazije ne dajo prave podlage za učenje zdravilstva in prirodoznanstva. Ta izjava je jako nepovoljna privržencem klasične izobraženosti. Več vseučiliščnih profesorjev je zatorej sklenilo odposlati ministerstvu nekako protizjavo, v kateri se odločno izrekajo, da morata klasična jezika in slovstvi biti podlaga za studije po vseučiliščih. To izjavo je podpisalo več učenih mož, toda mej njimi nahajamo le jezikoslovce, juriste in zgodovinarje. Malo čudno se bode marsikomu zdelo, kako božejo ti gospodje odločevati, kake podlage treba za učenje zdravilstva in prirodoznanstva.

Parnell.

Angleški listi bavijo se v prvi vrsti s Parnellom. Napolnjeni so z raznimi poročili o tem irskem vodji. Duhovščina je na Irskem skoro vsa zoper Parnella, Harrington, predsednik narodne lige, in John Devoy, ki je na čelu najbogatejših irskih tajnih družeb v Ameriki, izrekla sta se za Parnella in meeting v Chicagu, ki je bil prirejen na čast Dillonu in O' Brienu se je tudi za Parnella izrekel, dasi sta omenjena dva moža Parnellova nasprotnika. Po Irskem se sklicujejo shodi, na katerih se narod izjavlja za Parnella ali pa proti njemu.

Nemiri v Zjedinjenih državah.

Indijanski rodovi v Zjedinjenih državah so se jeli upirati vladi. V več krajih so bili že boji. Upori so se nekda že jako razširili. Mej Indijani pojavil se je nekak Mesija, ki prorokuje, da se bliža čas, ko Indijani pribore zopet vso ameriško zemljo in uničijo bele ljudi. Indijani se zatorej povsod pripravljajo za ta veliki boj. Nemiri napravljajo vladi skrbi, ker nema dosti vojakov.

Chile.

Tudi v tej ameriški državi z vlado neso zadovoljni. Po novejših poročilih je politični položaj že tako napet, da pride do ustaje, če vlada ne odstopi. Kaj je povod tako veliki nezadovoljnosti, ne vemo, najbrž tudi slabe finančne razmere.

Dopisi.

Od Male Nedelje 1. decembra. [Izv. dop.]

Vašemu dopisniku z dne 23. novembra t. l., ki se je podpisal „Malonedeljski“ mi treba nekaj odgovoriti. Ta gospod si šteje za „potrebo in dolžnost“ pristaviti mojim prejšnjim dopisom o dogodkih v „Rožnem dolu“ pri Mali Nedelji „neka mala pojasnila“, v katerih trdi, da jaz nesem bil pri omenjenih dogodkih navzoč in tudi menda nesem slišal „tragedije od pričujočih marveč od drugih organov, ki so celo reč povečali ter ljudstvo naše kot pravcate izgreznike po nemških listih razupili.“ Tej dopisnikovi trditvi odločno oporekam ter izjavljam, da sem pripravljen vsak stavek, katerega sem v prejšnjih poročilih zapisal, z dokazi podpreti. Niti na misel mi ni prišlo, opirati se pri sestavljenji omenjenih poročil na izjave nam sovražnih „organov“, dobro vedoč, da te neso verodostojne. Sam sicer dne 26. oktobra nesem bil v „Rožnem dolu“, a opiral sem se na izjave popolnoma verodostojnih prič, katere so bili na lici mesta in pa na uradna izvestja. Ako bi gospod „Malonedeljski“, ki je svoj dopis koval do 23. novembra, le dva dni poprej bil pregledal nekaj časopisov, moral bi se bil prepričati, da je vsa ta zadeva bila prišla v štajerskem deželnem zboru v razgovor.

Dne 21. novembra t. l. je namreč v deželnem zboru na dr. Dečka interpelacijo, tikajočo se dogodkov v „Rožnem dolu“ pri Mali Nedelji, odgovoril deželni namestnik baron Kübeck, mej drugim tudi to le: „Žandarmeriji, ki je nasproti ljudstvu zelo taktno postopala, se je od strani bojevitih mladeničev žugalo; ti so potegnili nože in v silobranu jej ni drugega proostajalo, nego rabiti orožje. Sodnijska preiskava je dobila podatke, da je bil napad na žandarmerijo poprej dogovorjen itd.“

Kaj porečete k tej izjavi? Menite, da se je g. namestnik pri svojem odgovoru opiral na moje poročilo v „Slovenskem Narodu“ ka-li? Kaj še! Namestnik si je dal poročati od oblastev, za to postavljenih, katera so bila poslana na lice mesta, da celo stvar preiščejo.

Manka li mojim stavkom v prejšnjih dopisih „da se vročerkvna mladina ni mogla vzdržati, lovila je za bajonete — dalje, da se je marsikomu kaj v rokah zasvetilo“ popolnoma vseh dokazov? Jih v resnici nobena obravnava ne more na dan spraviti? Kaj bodo vršeče se obravnave pravile na dan, tega še midva zdaj ne veva — a to veva, da se nama

sem mu, da uredi vse, kakor je bilo poprej. Ostanem! Res ne vem, kako se mi je porodila misel, da bi ostavil bojišče, na kojem sem že skoro gospod.

Zdaj vem natanko, da ji nesem malovažen. Vem, da me gleda njeno oko z drugim izrazom, kakor Karla, kadar se vrača s poučevanja.

Kaj me zadržuje, da ne bi iztegnil roke po cvetki, katera se sama obrača k meni, da bi se ne opojil blaženosti, po kateri sem tako dolgo željno koprněl? Morda spoštovanje do svete zveze, ki jo veže na drugega? Pa! Ljubezen takega kroja je dovoljena strast našega stanu, kakor slabost za hrte in konje, za lov in igro. Ali me morda zadržuje Karlova oseba? Saj je sam na pol kriv. Čemu stoji tako hladen in nem poleg naju, ko si čitava v očeh goreča priznavanja ljubezni, čemu naju pušča sama, čemu ostaja s hrbtom k nama obrnjen, kadar ji stiskám ubogljivo roko?

Divne, divne misli mi vrše po glavi. Zdi se, da živi Karol v potrebi, da napenja vse moči, da bi zavrl sili pristop v svoj tihi dom. Teško ponočno delo polaga mu dan na dan temnejše sence pod ponosne obrvi, ostrejšo potezo melanholije okrog ust; vidno hujša in neka glodajoča skrb zbira njegovo čelo v premnoge navpične gube. Poleg tega krasi svojo ženico na zapravljen način, skoro vsak

dan ji prinese dragoceno krasilo za lase, na ramo, na prsi.

Divne misli mi vrše po glavi. Plebejska čast ima širše, manj trdne meje nego naša, sila je izvrstna sofistka in za nenavadnimi bitji se često skriva npravnostna malovrednost.

* * *

Svečano preklicujem, kar sem pisal proti Karlu. Poslal mi je poziv na dvoboj. Tu leži pred mano j črno na belem: „Jutri mej deveto in deseto zjutraj pričakoval vas bom v samostanskih razvalinah na otoku. Poravnala bodeva tam sama znano vam stvar.“

Evo uzroke temu pozivu. Danes rano posetil sem Julijo. Sedela je sama v sobi pri oknu. Povedala mi je, da se je njen soprog podal na jedno iz svojih skrivnostnih potij in da se gotovo pred večerom ne vrne. Trenotek sva si stala molče nasproti. Ona je bila s hrbtom obrnena proti oknu, čegar zeleni, živi zastori so se s konci jasnega listja dotikali njenih kodrov. S tresočo se roko oprla se je ob novo pobeljeni zidek. Jaz motril sem ne daleč pred njo s koprnečim očesom vitko postavu, dvigajočo se prsi in ljubeznivi, skloneni obraz z lahko senco okrog ust ter na zaprtih trepalnicah, ki so bile videti, kakor bi bile prebdele noč sluteč

blizek, odločilen trenotek. Začel sem govoriti o stvareh, katere sva si bila doslej samo s pogledi razkrivala, začetkoma tiho in počasi, potem z rastočo strastjo, dokler nesem naposled kakor blazen zbok ljubezni razkril svoje čustvo z nebrojnimi gorečimi poljubi na njeni roki, čelu, lici, očeh, ustah. Vsa se je tresla v mojem naročji, zastirala si z ročico obraz, toda sveža, drobna usta so bila na milost in nemilost dana mojim strastnim poljubom, in videl sem trepetajoči žar blaženosti pod do polovice povešenimi trepalnicami.

Najedenkrat je polahno izmaknila drugo svojo roko iz moje, zakrila si z obema obraz in zaihtela: „Ah Bog, moj Bog.“ Morda se je spomnila Karla. Slučajno ozrl sem se tisti hip proti oknu, in moji roki sta hipoma omahnila od dražestne postave. Zagledal sem Karla, ne morda, kakor ona, v duhu, temveč v resnici, ne daleč pred saboj, kako je gledal z vrta skozi odprto oko. Moj Bog, kakšen pogled! Ves ogenj ljubosumnosti švigal je na mene iz njegovih divjih, besnih pogledov, modri ustni sta bili krčevito zaprti, stisnena pet mu je ležala na prsih. Zdaj ni bil strašni izraz njegovega obraza stvor moje domišljije, kakor takrat v samostanskih razvalinah.

(Dalje prih.)

je pri sestavljanju poročil za časopisje držati strogo resnice, kajti časopisje izraža javno mnenje in to mora imeti resnično podstavo. Vaš navedeni „dokaz“, da izmed 2000 do 3000 zbranih ljudij ni nihče imel najmanjšega noža pri sebi, da bi pri boru gorečo svečo odrezal ter jo dal umirajočemu v roko — ta Vaš „dokaz“ šepa na vseh štirih. Sploh pa kaj imajo opraviti mirni pri boru ostali ljudje z izgrezniki, ki so se že mej tem časom bili blizu 300 korakov od njih oddaljili? Kdo je tistim sploh kaj očital? Naravnost neosnovana pa je trditev, da je večina naših fantov zaradi tega pod ključem, ker je od večernice grede čula strel ter iz radovednosti pribežala na nesrečno mesto. Tako bajko bi bilo mogoče natveziti le deci ali pa takim ljudem, ki niti pojma nima o taci zadevah. Konečno še dostavljam, da mi je bilo kar začetkoma zelo težko sestavljati dotična poročila, ker sem takoj uvidel, da bo treba nekatere grajati. Dobro mi je tudi znan narodni pregovor, da „resnica oči kolje“. Pa mislil sem si: „Naj se zgodi, kar se hoče, resnico je treba spoštovati. Nobeden mojih dopisov ni bil obrnjen proti celoti našega ljudstva, ki je kot tako pošteno in marljivo, ampak ost mojega peresa bila je naperjena proti onim znanim pretepačem, ki so ves izgrez uprizorili. Kakor povsod, tako se nahaja tudi tukaj nekaj surovežev, kateri delajo tukajšnemu prebivalstvu sramoto. Njihovega postopanja pa noben treznomislec in pošten človek ne sme in ne more odobravati. S takimi ljudmi pa našega pridnega ljudstva ne gre staviti v spored.“

I. dopisnik.

Od Mure 1. decembra [Izv. dop.] Naše prelepo mursko polje obdelujejo čvrsti in zavedni kmetje. Gosto nasejane vasi s čednimi hišami pričajo, da tu ne biva ubožen narod. Da pa se murski poljanci res zavedajo svoje narodnosti, to so pokazali že marsikrat, posebno pa v novejšem času z ustanavljanjem bralnih društev. Letos so namreč v okrožji dobre ure tri taka društva, pri sv. Križi že obstoji delj časa, v Veržeji in na Cvenu pa sta se letos osnovali. Na Cvenu se je vršila osnovalna slavnost v nedeljo dne 23. novembra. Da si tudi okrožje Cvenskega društva ne seza dalje, nego čez 4 vasi, vendar je prišlo k slavnosti toliko ljudij, da je bila velika šolska soba kar natlačena. Prišli neso namreč le moške, ampak tudi mladeniči in žene. V krepkih, jedrnatih besedah je veleč. g. kaplan Bohanec risal našo žalostno preteklost ter tudi naše sedanje ne baš ugodno stanje, omenjal je, koliko ozemlja slovenskega smo že izgubili, a še sedaj nas je sovražnikom preveč; — vendar ne pedi zemlje ne smemo več odstopiti, temveč borimo se z vsemi postavljnimi pomočki, da ohranimo to malo, kolikor še imamo. Kaj važno sredstvo v pouzdigo narodne zavešči je čitanje dobrih slovenskih knjig in časopisov, ki nas naučujejo za mili materni jezik. S tem namenom se je osnovalo tudi to bralno društvo. Pričujoči naj mu obilno pristopajo. Konečno je izrekel g. govornik željo, naj se društvo blagodejno razvija, cvete in obilen sad obrodi. Naudušen govor so vsprejeli navzočniki z burnim odobravanjem in pohvalo.

V odbor so se izvolili sledeči gospodje: Predsednikom g. Ivan Bohanec, kapelan Ljutomerski, podpredsednikom g. Josip Karba, posestnik na Krapji, tajnikom g. Fran Schneider, učitelj na Cvenu, blagajnikom g. Toma Pušenjak, nadučitelj na Cvenu, Josip Mursa, posestnik na Krapji in Josip Rajh, posestnik na Moti, odbornikom.

Po končanem zborovanju se je vršila zabava v gostilnici g. Rajha na Moti, pri kateri so sodelovali Ljutomerski pevci in Cvenski tamburaši. Mej godbo in petjem je hitro potekel veseli večer, ki bode ostal vsem udeležencem v dobrem spominu.

Naši pravični stvari se je zopet zgradila jedna trdnjava. Vivat sequens!

Hvaležno moramo omenjati blagih dobrotnikov, ki so društvo podprli z obilno gmotno podporo, pa tudi s tem, da so darovali knjig za društveno knjižnico, in sicer: veleč. g. Peter Skuhala, župnik pri Veliki Nedelji, blag. g. Anton Rajh, c. kr. uradnik pri dež. blagajnici in posestnik vile v Gradci, velečastiti gospodje Ivan Skuhala, dekan, Ivan Bohanec in Martin Osenjak, kaplana v Ljutomeru, blag. g. Josip Ivančič, c. kr. dav. kontrolor in gospica Erna Razlag, učiteljica v Ljutomeru. Bog plati!

Iz Šmartina pri Litiji 1. decembra. [Izv. dopis.] C. kr. kmetijska družba imela je do sedaj v našem okrajnem glavarstvu le jedno po-

družnico in to v Št. Vidu pri Zatičini. Da društveniki to stran znanega Bogenšperka neso od podružnice mogli imeti dokaj koristi in basni, je lahko umevno, zato rodila se je misel, da se za litijski sodni okraj ustanovi samostojna podružnica. Hvaležni smo torej gospodom učitelju Bartlu, županu I. Zoretu in usnarju Fr. Knafliču, da so se potrudili osnovati omenjeno podružnico v nas. Volitev podružničnega odbora vršila se je nedeljo dne 23. novembra. V to svrhu došel je tajnik glavne družbe g. G. Pirc ter imel ob enem svoje predavanje. Da se naše ljudstvo zanimiva za podružnico, pokazalo je s tem, da se je predavanja v obilnem številu udeležilo. Mej prišleci opazili smo tudi preblag. gospoda okrajnega glavarja M. Grilla, deželnega poslanca L. Svetca, čast. dubovščino in učiteljstvo. Tudi četvorica vrlih Vačanov odzvala se je povabilu.

Gospod tajnik razložil nam je v prvo pomen in važnost podružnic, govoril prav obširno o umni živinoreji ter nekoliko o sadjarstvu. Njegov tri ure trajajoč pouk vsprejet je bil od občinstva z burnim odobravanjem. Kaj bi tudi ne bil; on govori stvarno, razumljivo sem in tja dovtipno, da je človek nehote primoran njegovim besedam slediti. Da naše ljudstvo tak pouk dobro uvaža, omenim naj le jeden slučaj, (mej družimi) ki mi je na uho došel. Nek kmet rekel mi je: Ko bi bil g. P. slišal preje govoriti, gotovo bi mi tele ne bilo poginilo, ravnal bodem zdaj drugače, vse je res, kar nam je povedal. Za govorom sledila je volitev. V odbor voljeni sv. bili gg. Ign. Zore, župan, predsednikom, učitelj J. Bartl tajnikom, Fr. Knaflič, blagajnikom, nadučitelj Jur. Adlešič, J. Kolbe z Vač, J. Miklavčič od sv. Križa pri Turnu, L. Tura iz Litije, odborniki. Ker je torej odbor sestavljen iz mož, katerim je blagostanje našega kmeta pri srci, upamo, da bode podružnica vrlo delovala. V to Bog!

Družabnik.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je za razširjenje šole v Hotedršici 200 gld.

— (Z Dunaja:) V klubu zedinjene nemške levice naglašal Plener potrebo, da se takoj prične priprave za državnozbornske volitve.

— (Župnik Fran Karun †.) Včeraj po noči umrl je po kratki bolezni za plućnico Trnovski župnik Fran Karun v 73. letu dōbe svoje. Porodil se je pokojnik leta 1817 v Ljubljani kot sin revnih roditeljev in dovršil tu gimnazijske in bogoslovske študije. Leta 1849 prišel je za kapelana v Trnovsko faro, leta 1854 pa ga je mestni magistrat Ljubljanski, kot patron Trnovske fare, imenoval župnikom. Isto leto je v spomin poroke presvetlega cesarja započel zgradbo denašnje lepe Trnovske cerkve. Na belo nedeljo leta 1854 položil je ranjki škof Anton Alojzij Wolf temeljni kamen novi cerkvi. Veliko skrbij imel je ranjki župnik z zgradbo nove cerkve, ker jo je pričel brez vseh denarnih sredstev, zaupajoč le na dobrotljivost vernikov. In res, posrečilo se mu je posebno po darovih presvetle cesarske hiše, da je stavbo dovršil in tudi kmalu vse dolgove poplačal. Oskrbel je cerkvi tudi mnogo drugih rečij, kakor izvrstne orglje, prvo samostalno delo našega domačega mojstra Frana Goršiča, lep tlak itd. Župnik Karun je bil ne le v svoji fari, marveč po vsej Ljubljani zaradi svojega koncilijantnega značaja obče priljubljen oseba. To so mu izkazali dejanski njegovi župljani leta 1879 o priliki 25letnice njegovega župnikovanja, ko so mu poklonili mnogo krasnih darov. Presvetli cesar ga je tem povodom odlikoval z zlatim zaslužnim križcem s krono, mestni zastop Ljubljanski ga je imenoval meščanom Ljubljanskim, knezoškof dr. Pogacar pa konzistorijalnim svetnikom. Ranjki je kaj rad podpiral dijake iz svoje fare in bil pri svojih skromnih dohodkih jako dobrotljiv. Z zgradbo lepe Trnovske cerkve postavil si je v svojem rojstvenem mestu trajen in hvaležen spomin. Naj v miru počiva! Pogreb bode v nedeljo ob 1/24. uri popoldne.

— (Dr. Emila Holuba predavanje.) Jako zanimivo predavanje slavnega Afriškega potovalca, žal, da ni privabilo toliko občinstva v redutno dvorano, kakor je bilo želeto gledé zares požrtovalnega namena, katerega združuje g. Holub s svojimi predavanji. Namen mu je namreč, da z njimi pridobi sredstva za veliko svojo razstavo, katero namerava odpreti prihodnjo spomlad v rotundi na Dunaji in katera ga bode stala, predno jo odpre,

okolu 120.000 gld. Občinstvo sledilo je z zanimanjem predavanju, ki je trajalo blizu dve uri nepretrgoma in je vedel prednašalec vzdržati živo pozornost poslušalcev, upletajoč sem ter tja humoriistične epizode v znanstveno predavanje. Predmet, o katerem je govoril, bila so razna plemena Afriška, mej katerimi je preživel dolgo let, znan sicer že manj ali več iz njegovega obširnega dela „Sieben Jahre in Südafrika“. Prav živo slikal je navade pojedinih teh plemen, način njih vojskovanja itd. Občinstvo, ki je, kakor rečeno, pazljivo sledilo ves čas besedam prednaševalčevim izkazalo mu je svojo zadovoljnost na koncu predavanja z dolgotrajnim živahnim odobravanjem. Iz Ljubljane podal se je g. dr. Holub nazaj na Dunaj. V teku tega meseca pa bode predaval v isto svrhu v raznih krajih na Češkem, na Ogerskem in tudi v Serajevu. Prednašanje v Ljubljani bilo je 350. v teku treh let!

— (Ljudsko štetje.) Kakor poroča „Slov. Gospodar“, razpošiljajo c. kr. okrajna glavarstva na Spodnjem Štajerskem dotične listine na župnije. A razpošiljajo jih le v nemškem jeziku, tako n. pr. c. kr. okrajno glavarstvo v Celji, v Slov. Gradci itd. Opozarjamo torej rodoljube, naj bodo pozorni in storé svojo narodno dolžnost in razširjajo mej ljudstvom pouk o tej važni stvari. Omenjamo tu še jedenkrat „navoda“, ki ga je dalo na svetlo društvo „Edinost“ v Trstu. Naj se posnema ta vzgled tudi drugod ob mejah.

— (Gosp. Konrad Črnologar), učitelj v Št. Vidu pri Zatičini, imenovan je dopisnikom c. kr. osrednje komisije za umetne in zgodovinske spomenike.

— (Iz Gradca:) V odbor za „Deutscher Universitäts-Studentenball“ so voljeni mej drugimi pristnimi Nemci tudi sledeči pragermani: Jan Janež, Fran Kamnikar, Paul Knapič, kot poslednji pa cand. iur. Orošcl.

— („Dolenjski Sokol“) v Novem mestu priredi Miklavžev večer jutri v soboto 6. t. m. v čitalničnih prostorih. Razdelila se bode ta večer tudi ubogi šolski mladini obleka, katero je priredil odbor odličnih domoljubnih dam.

— (Fonograf v Novem mestu.) Pretekli teden predaval je v „Narodnem domu“ gosp. A. Oblak z najnovejšim Em. Berlinarjevim fonografom. Zanimanje za to znamenito iznajdbo bilo je splošno. Kakor poročajo „Dol. Novice“, namerava g. Oblak v kratkem prepotovati kranjska mesta s fonografom, da bode vsacemu, ki se zanima za to iznajdbo, mogoče prepričati se, kako daleč je že dospel človeški duh na tem polji, in si jo ogledati.

— (Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) G. And. Fekonja, kapelan v Starem trgu, pride za provizorja k sv. Florijanu v Doliči. G. Jakob Kitak, provisor v Galiciji, pride za kapelana v Šoštanj, g. Ivan Zadavec, kapelan pri sv. Rupertu v Slov. gor., za kaplana k sv. Marku nižje Ptuja in g. Jakob Vidovič, kapelan na Kapeli, za kapelana k sv. Rupertu v Slov. gor., g. Alojzij Urban, kapelan pri sv. Marku nižje Ptuja, stopi začasno v pokoj.

— (Veselico) priredi Slov. čitalnica v Mariboru dne 8. decembra v svojih dvoranah. I. Vspored: 1. „Venec Vodnikovih pesmi“ za moške in ženske glasove, uglasbil A. Förster. 2. Štempihar mlajši. Vesela igra v jednom dejanji. 3. „Večerna“, moški zbor s tenor-solom, uglasbil dr. G. Ipavec. Temu sledi: 4. Šolski nadzornik. Vesela igra s petjem v jednom dejanji. 5. „Križari na morji“, uglasbil Bazin-Bendl. II. Prosta zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Veselice se morejo tudi udeležiti povabljeni in uvedeni gostje. Odbor.

— (Novo pošto) otvorili so dne 1. t. m. na Blanci pri Sevnici. Zvezo ima s pošto v Sevnici.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri drugi obravnavi v sredo zatožen je bil 15letni Janez Šerjak, žagarski sin iz Iške vasi, ki ne zna ne pisati ne brati, hudodelstva ponarejanja kovanega denarja. Ponarejenje denarja bilo je jako „simpl“. Mej dve pristni desetici položil je kos svinca in dvakrat do trikrat na to udaril. Takih desetic napravil je dve do tri in vsa spekulacija mladega ponarejalca, da bi izdal te šestice, opirala se je zgolj na Žagarjevo mater, ki so vedno pijani in jih bodo že za klobase vzeli. Posrečilo se je zatožencu, da je spečal tako svinčeno desetico, za kar je pri pijani Žagarjevi materi res dobil klobaso, a ko je drugič prišel, bili so oče Žagar, župan v Iški vasi, doma in mesto, da bi bil dobil klobaso, treba je bilo brusiti peté, kajti oče župan tekel je za njim

inga potem sodišču ovadil. Zaslišan je bil kot priča 15letni Janez Hribov, kateremu je zatoženec ponarejeno šestico pokazal in 15letni Jože Intiher, katerega je vabil zatoženec, naj gre s ponarejeno šestico k pijani Žagarjevi materi po klobaso, kar pa je dečko odločno odklonil. Zagovornik dr. Hudnik smatra vso zadevo za otročarijo, katera bi se pri tako nezrelem fantetu poravnala najbolj z dvado trikratno domačo kaznijo. Sploh pa dokazuje, da manka pri dejanju, kar postava zahteva, vsak sovržen in hudoben namen in priporoča porotnikom naj njim stavljen vprašanje gledé ponarejanja kovanega denarja zanikajo. Porotniki (načelnik graščak Fran Hren) so to tudi jednoglasno storili, na kar je bila ob 1/11. uro po noči ta obravnana končana. — Pri prvi jutranji obravnavi dne 4. t. m. zatožen je bil 20letni Janez Jerala, sedaj vojak pri 3. baterijski diviziji v Gradci, katerega je spremljal korporal njegovega polka, hudodelstva teške telesne poškodbe. Zatoženec bil je dne 4. maja v Spodnjih Gameljnih, kjer je bilo žegnanje, in ko se je vračal v družbi v Tacenj domov, protistavil se mu je v družbi z drugimi fanti iz Gamelj Tine Lavrič, ki je bil jezen na Tacenjske fante in je imel remelj v rokah. Hotel je baš udariti po njem, a zatoženec potegnil je nož iz žepa in sunil Lavriča v desno roko, na kar je zatoženec zbežal proti domu. Ranjeni Tine Lavrič, kateri je pri popoldanski obravnavi zatožen hudodelstva uboja, pravi, da je pač nameril, da pa nikakor ni hotel poškodovati zatoženca Jerala, nego ga malo ostrašiti. Porotniki so njim stavljen vprašanje na uboj z najmanjšimi proti jednemu glasu zanikali in zatoženec je bil hudodelstva teške telesne poškodbe oproščen. Zagovarjal je zatoženca dr. Mosche. — Pri drugi obravnavi popoldne bil je zatožen zaprti Tine Lavrič, dopoldne priča proti Janezu Jerali, zaradi hudodelstva uboja. Županstvo ga slika kot klateža in postopača. Dne 5. oktobra razgrajal je Lavrič v raznih krčmah, poslednjič pri Schrey-ji. Ko ga je občinski svetovalec Jakob Jeras svaril, naj bode miren, zaletel se je vanj in ga sunil z odprtim tolminskim nožem v desna pleča in v desna prsa v srce, tako, da se je Jakob Jeras takoj mrtev zgrudil. Zatoženec se izgovarja s popolno pijanostjo, da nič ne vé, kaj je delal. A porotniki so jednoglasno potrdili prvo vprašanje na uboj in zanikali isto tako drugo dodatno vprašanje, da bi bil zatoženi Tine Lavrič popolnoma pijan, storil torej dejanje v nezvesti. Obsojen je bil Lavrič na pet let teške ječe, poostrene s postom.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 4. decembra. Zgradba železnične proge Berdičev-Žitomir, ki je bila zadnji čas dvomljiva, je sedaj zagotovljena. Zgradba prične se prihodnjo pomlad.

Pariz 4. decembra. Na ponudbo Pasteurjevo, da bi prevzel predsedstvo v odboru za podporo tujih dijakov, odgovoril je knez črnogorski izražajoč živahno željo, da bi jugoslovanski dijaki bili vredni učenci dežele, v kateri se poučujejo. Knez ne dvomi, da bodo Črnogorci ohranili čustvo hvaležnosti in spoštovanja za narod francoski.

Halifax 4. decembra. Vsled silnega viharja v ponedeljek in torek potopilo se je štideset ladij večinoma skunerji iz obmorskih kra-

jev. Utonilo je 12 oseb. Tudi na kopnem napravil je vihar veliko škode, mnogo mostov odnešenih. Železnični promet deloma pretrgan.

Dunaj 5. decembra. Skoro vsi listi, celo opozicijski, poudarjajo ugodni veseli rezultat državnega proračuna za 1891. l. „Fremdenblatt“ dokazuje, da z delom, trudom in žrtvami pridobljeno ravnesje avstrijskega budgeta bode sedaj trajno. Dunajevski sme z zadovoljstvom zreti na svoje uspehe.

„Presse“ opaža: Dunajevskega uspehi dajo nam najlepšo nado za velike gospodarske naloge v bližnji bodočnosti, zlasti za uravnavo valute.

„Neue Freie Presse“ misli, da se Dunajevskemu navzlic njegovem finančnim uspehom ne bode posrečilo, dosedanje državnozborsko večino na novo oživiti.

„Neues Wiener Tagblatt“ konstatuje, da je skupni uspeh budgeta jako vesel. Vse stranke v državi imajo uzrok, to poudarjati.

Razne vesti.

* (Nov red.) Papež nekda misli osnovati nov red „Serviteurs de Saint Pierre“, kateri se bode podeljeval katolikom, ki si pridobé posebnih zaslug za Sveti stol. Misel, da se osnuje tak red, izprožil je mstr. Fava škof v Gremoblu, in papež jo je že odobril. Člani reda bodo vitezi, komturi in veliki križi. Red bode imel podobo zvezde s simbolom Svete Trojice v sredi, nad njim pa tijara z zlatimi papeževimi ključi.

* (Električna palica.) Pariški inženjer izumil je električno palico, s katero lahko zmagaš najmočnejega človeka. Če se ga s to palico le dotakneš, hkratu pritisnivi na glavo palico, zadel ga bode tak električni udar, da se bode kar zgrudil na tla in obležal nekaj časa nezaveden. Iznajdba ta bila bi velike koristi, ko bi se je posluževali le pošteniaki. V rokah roparjevih bode pa taka palica jako nevarno orožje, ker proti njej ne bode nič pomagalo nobeno orožje.

* (Rop na železnici.) V vozu prvega razreda železničnega vlaka, ki je prišel iz Nizze, našli so minuli ponedeljek v Toulonu zvezano damo v nezvesti. Ko se je zavedla, je izpovedala, da sta po noči v voz prišla dva gospoda, jo zvezala in jo oropalo vseh dragocenosti in 16.000 frankov v gotovini.

* (Maščevala se je.) Iz Budimpešte se poroča, da je dvajsetletna služkinja baronice Podmaniczke v Gambi, Hermina Hering ustrelila po noči gospodarskega uradnika Ferenczy-ja. Umorjeni uradnik jej je bil obljubil, da jo vzame, ali ona je izvedela, da ljubo drugo. Splazila se je po noči v njegovo spalno sobo, namerila mu revolver naravnost v oko in ustrelila. Bil je takoj mrtev. Priznala je zločinstvo in izročili so jo sodišču zaradi premišljenega umora.

Trajni zdravilni vspeh. Vsakršno trganje po hrbtu in udih ter bolečine v členkih vspešno ozdravi mazanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem in soljo“. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po poštenu povzetju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvor. založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (55-16)

LJUBLJANSKI ZVON
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 3. decembra.

V Pragi: 5, 59, 73, 89, 19.

Tujci:

4. decembra.

Pri **Maliči**: Dechwal, Hock, Schupfer z Dunaja. — Grof Montecucoli iz Gorice. — Brodnik iz Ljubljane.
Pri **Sionu**: Blau, Ehrenfest, Oesterreicher, Novak, Kohn, Löw, Bichler z Dunaja. — Wertheimer iz Budimpešte. — Molne iz Trbiča. — Pečak iz Novegostesta. — Singer iz Zagreba. — Holub iz Prage. — Gasser iz Gorice.
Pri **avstrijskem cesarju**: Bradaska iz Kranja.
Pri **bavarskem dvoru**: Kumer z Zidanegomostu.
Pri **Virantu**: Gruden iz Velikih Lašč. — Valjavec od sv. Lucije.
Pri **južnem kolodvoru**: Adoti iz Italije. — Hanken iz Prage.

Umrli so v Ljubljani:

2. decembra: Jera Žgajnar, gostija, 76 let, sv. Petra cesta št. 28, za oslabljenjem.
3. decembra: Neža Slabina, čevljarjeva žena, 67 let, Stari trg št. 16, za krvavenjem možganov.
4. decembra: Marija Čepon, krojaškega mojstra hči, 12 dnij, Reber št. 5, za božjastjo. — Sebastian Marinčič, zidar, 83 let, Florijanske ulice št. 39 za oslabljenjem.

V deželni bolnici:

2. decembra: Neža Potisek, kuharica, 30 let, za sprijenjem krvi. — Matija Tavčar, delavec, 65 let, se je slučajno poškodoval.
3. decembra: Marija Bokavšek, gostija, 77 let, za oslabljenjem.
4. decembra: Anton Silar, gostac, 72 let, za oslabljenjem.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. dec.	7. jutraj	731.2 mm.	0.6° C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	732.0 mm.	6.2° C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	732.7 mm.	1.6° C	sl. svz.	d. jas.	

Srednja temperatura 2.8°, za 1.9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 5. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.40	89.25
Srebrna renta	89.45	89.35
Zlata renta	107.60	107.70
5% marcna renta	102.05	102.05
Akoije narodne banke	980.—	980.—
Kreditne akoije	303.50	305.—
London	115.25	115.10
Srebro	—	—
Napol.	9.12	9.11 1/2
C. kr. cekini	5.47	5.46
Nemške marke	56.7 1/2	56.52 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	178
Oggerska zlata renta 4%	102	50
Oggerska papirna renta 5%	99	55
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	113	—
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	19
Akoije anglo-avstr. banke	120	163
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216	—

Prodajalnica
odda se (890-2)
v Kravji dolini št. 20.

Hiša z vrtom
pod ugodnimi pogoji takoj na prodaj.
Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ (Drag. Hribar) v Ljubljani. (893-2)

Naznanilo.

Udano podpisani s tem najuljudneje naznanjam, da se **otvoré**
v soboto dne 6. decembra 1890 ob 5. uri zvečer
povekšani in elegantno opravljeni

restavracijski prostori hôtela „Pri Maliči“
(Hotel „Zur Stadt Wien“)

s koncertom c. in kr. polkovne godbe
v vrtnem salonu.

Izrekajoč svojim častitim p. n. gostom za dosedanje prijazni pohod svojo najiskrenejšo zahvalo, priporoča se za daljno blagovaklonjenost s prošnjo, da bi obstoječe in sedaj novoprirejene restavracijske prostore tudi nadalje prav mnogobrojno pohajali. Podpisane se bode vedno prizadeval, da zadovolji **velečastite p. n. goste** s fino in točno postrežbo, z najboljšimi jedili in pijačami, zlasti s tukaj jako priljubljenim **Reininghauser-jevim** marenim in **Plznskim pivom** iz meščanske pivovarne. Konečno usoja si podpisane naznanjati, da se na dom pošilja **Reininghauser-jevo** in **Plznsko pivo** v patentovanih steklenicah po 10 steklenic in več, in sicer Reininghauserjevo po 20. Plznsko po 30 kr. liter.

Z velespoštovanjem

Henrik Höselmayer, restavratér.

(894)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.